

למה קל להבריח כסף לחייל



מתעשר יגור מה עשו החברים

מהם הוצאו חלק לנסיעות בחו"ל, חלק אחר, כשני שלישים, לחיסכון וחלק אחר המוערך ב־800 עד אלף מיליוני דולר, יצא אל מחוץ למערכת. המינוח "מחול" כולל שטרות והמחאות נוסעים בכספות בארץ, וכספים שהושקעו או הופקדו במסדות בנקאיים בחו"ל. המסלול הוא הפטנט הישראלי לעידוד הברחת הון: דולרים זולים בכמויות בלתי מוגבלות לכל מבקש. בספר **שעריך צוות בנקאים בינלאומי בכמויות של ה.בנק של הבנקים הידוע יותר בניו-י.ב.י. ושמוקם מושבו בציריך שבשווייץ. נמצא שישראל היא אמת המדינות שעדיין מקיימת סיקרה על מטבע זר, וקל להוציא ממנה מטיח. עורכי הסקר קבעו בין השאר דגם של מדינה שבה תופעת הברחת מטבעות היא כמעט הכרחית. הם הזכירו בין השאר אירואות פוליטית ובעיקר אירואות כלכלית. הם הוכיחו שככל שגדל החוב החיצוני של מדינה, כך גדל גם דגם ההון השחור הבורח מאותה מדינה. הם תארו את בריחת הון כפונקציה של פחד, יותר מאשר של**

בריוק לפני שישה שבועות נכנסו שישה בעלי רכון ישראלי לבנק שווייצרי בשווייץ, והפקידו לא אחר סכום השווה לשלושה מיליון שקלים, 100 אלף פרנק שווייצרי. זהו הסכום המינימלי נדרש עלידי הבנק בציריך להפקדות של זרים, טרובם ככולם הבריחו את הכסף בדרך זו ואולי אחרת.

הברחת כספים, בעיקר שחורים, החלה פורחת טוב מאז המפולת בבורסה בינואר השנה. עד אז במחצית השנה שעד למפולת, היתה התופעה הפוכה: משקיעים רבים בבורסה החזירו ארצה כסף, שקודם הוכרח והוצא אל מחו"ל (מחוץ למערכת).

מי שהצליח להסתלק מהבורסה לפני המפולת — כמו, למשל, כמה מהחברים הטובים של יוסי יגור ואליעזר פישמן — מיהר להעביר את חלקו מחוץ למערכת. אלה שלא הספיקו מתחלקים לנשיים: אלה שלא נשאר להם מה להעביר ואלה שנשאר להם רק מעט להעביר.

מצבם העגום של הבורסה, וחוסר אלטרנטיבה להשקעות מבטיחות, הטיטו כסף רב לרכישת מט"ח, כחמישה מיליארד דולר לפי אומדן זהיר,

מד חום קריטי לתאכלים

חורנו אליך הכולבו המפורסם של ניוירוק. שהיה אי אפשר להחזיר ריקם (איזו עברית!) פניהם של כל המבקשים לקרוא מה חדש בכולבו. מאחר שעוד לא הגיע אלי הקטלוג החדש היוצא לקראת החורף, נסתפק בהצעות האחרונות לקיץ, ובכך, לא כל סוחטימיץ הוא מסתה.

המסטה החדשה מתוארת כמסחטת-חידוד הפשוטה ביותר, המהירה ביותר והיעילה ביותר. ולא לחינם, ותיכף תבינו גם למה. תנועה יחידה של ידית המסחטה מפרידה בין הקליפות, הגרעינים וכל השאר ובין המיץ הנקי המבוקש. המסחטה עשויה מאלומיניום עבה וקשה וממורק, מלשון ברק. המסחטה מצויינת לסחיטת כמות קטנה של מיץ, או להכנת מנות מיץ מעטות. ניתנת לניקוי בקלות. המשקל — קילוגרם אחד בלבד, והמחיר — 30 דולר. שני אלה עושים אותו אוניקס מצויינת למתנה.

ועוד משהו: עקרת-בית וסתם בשלנית, ואפילו אניני-טעם המתמחה בכישול, ימצא בוודאי עניין בהמצאה האחרונה של הקוליגריה. אני, שהנני בור בשטח זה, ממליץ בכל פה על רכישתו של הצמד-רוחם של רב הטכנים, המיועד, כפי שבוודאי ניחשתם, לבריית חומו הפנימי של כל מטעם ותבשיל, שרק החום המדוייק עושה אותו למה שהינו.

המכשיר המתוחכם הנ"ל, אינו סתם מרחום, אלא מה שקרוי בלשון הפיסיקה טרמוקפל, צמד-רוחם, העשוי משתי מתכות שונות, בעלות רגישות גבוהה, המתרגמים את אנרגיית החום לזרם חשמל, המתורגם, לסקלת החום של המכשיר.

ההסבר הארוך הזה, בא, בין השאר, להסביר את המהיר. ועכשיו תשאלו למה ררוש מכשיר מתוחכם זה? מסתבר שהוא ררוש מאוד לאנני הטעם ולכאלה הרוצים להיות אניני-טעם. המכשיר מודד בריוק רב את החום הפנימי של התבשיל, ולא, שימו לב, את החום של האוויר שמסביב. ריוק זה במדידת החום הוא קריטי! כאשר מבשלים תבשילים, או אם תרצו מאכלים עדינים, כמו עגלים או ציפורים, כך תכונ:

השיבה הגיונית המבוססת על יסודות כלכליים. במילים אחרות: הכסף בורח אל מחוץ למערכת, לא משום שעשירי הריבית הם גבוהים יותר, אלא שהסיכון שם קטן יותר. מעניין וראוי לתשומת-לב של אותם הממשיכים לטעון שהכל כשורה בארץ.

עמיתי, איש השנה

אני מבקש להצטרף לכל אותם שהתירו אנשי שנה לפני ראש-השנה, הרשו לי לצרף לרשימה את אחד מעמיתי, סופרנו הכלכלי, שעשה בשנתים האחרונות עבודה טובה בעיתונות וזיכה את עיתונו בכך, שלא רק בבורסה, אלא גם כמה שקדי חוגים כלכליים, החלו אומרים: **תקרא את המדור הכלכלי שלי...**

אני מבקש לציין לטובה את עבודתו של הרור שריבט, העורך הכלכלי של רבדי, שלמרות האבסורד בעלת הצביון הרחוק מענייני עסקים, הצליח בשנתים האחרונות לבנות מדור כלכלי קריא וחדשני בעיתונו.

הוא היטיב לנתח, להאיר ולהסביר תופעות, אידיים ומעשים כמה שקרוי בעגה הכלכלית "מיקרו", אני לא יודע כמה מגויים וקוראים יש לדבר. אבל הוא, העורך הכלכלי, הגדיל את מיספרם.

ידי זהב אורבות כסף מהצמרת

מי שטוען שאין חידושים בנוף העסקים, טועה. הנה, למשל, חברה חרישה בשם ידי זהב הבאה לעוררת כאשר אתה נזקק לאינסטלטור, באמצע הלילה או היום, כעריבך וגם למחרתו. רעיון טוב. יש מוקד, אתה מצלצל, הם שולחים את האינסטלטור, הוא מתקן גובה את רמי התיקון ושולם על ישראל.

והנה, אצל מכרים שלי, אלא מה, אירע המקרה וצינור המים נסדק כתוצאה מחלודה רבת שנים, ומים רבים פרצו ושטפו את החצר. ודווקא ערב החג. מיהר וסגר את ה"שיבר" המרכזי. המים פסקו לזרום מהצינור שבחצר וגם בצינורות המוליכים לדירות שכניו.

ערב חג. מה עושים? מצלצלים לעיריה ושם משיב התורן, שאין זה מעניינה של העיריה, אלא אם כן התפוצץ צינור מחוץ לבית, ברחוב. שאלו מה לעשות? והשיבו להם שיפנו לאינסטלטור. תודה.

חבל שהעיריה בימי ערב בחירות לא רואגת לצייט את תורניה לשעת חירום ברשימה של בעלי מיקצוע המוכנים לתקן, בכל שעות היממה, את הרוש תיקון. אבל זו הערת אגב, העשויה לשמש חומר לבני המתמודדים העיקריים על כיסא ראשהעיריה.

עכשיו נחזור לענייננו. מה עושים? נזכר אחד השכנים באותה חברת ידי זהב ומיהר לצלצל אליהם. והיתה תשובה. הוכס שחן 20 רגעי נייע אינסטלטור. והוא אכן הגיע וטרח לתקן את הצינור הפגוע במשך 45 דקות ממימות. משסיים את עבודתו, הזומן לכוסיקפה ואחריו הגיע תור החשבון, וכפי שבוודאי הבינתם, זה היה החלק היותר מעניין.

אני מסרב להלאות אותכם בניחושים. לא תצליחו. התרהמה שאחזה בוועד הבית היתה שלמה.

החשבון שהוגש כלל 3300 שקל עבור העבודה. סכום זה מוכפל בשניים (ערב חג) ועל זה סכום של כ־1800 שקל "הזמרים". כך הבל 8478 שקלים עבור עבודה והזמרים. לא הזעיל הולפון למוקד והצמנת על שפיטת עור ועוד בערב החג. דבר לא הזעיל. זהו המחיר.

אני תמיד כעד למידה מניסיונם של אחרים. הם כבר שללמו. אתם הימנעו: מצאו לכם רכיש אחרות לתיקון. ואגב, למחרת החג, ברקו אנשי וערהבית את המחירים הנהוגים לתיקונים מסוג זה. התברר, שלפחות שלושה שרברים היו מוכנים לעשות את העבודה בכ־3000 שקל, ומחיר "החומרים" לא היה צריך לעלות על 500 שקל. רואים אתם. גם לצינורות צריך מזל.

עוד לא נגמרו ההסברים

אני מזכיר את אלה שאומרים היום, למה לי להיכנס בשער של 600, כאשר היום השער הוא 300. הם נכנסו לפני חודשיים בשער של 300 שהיום הוא 200 וכבר הספיקו להפסיד ארבעה מדדים, וכדי להחזיר לעצמם את מה שהפסידו, יצטרכו לחכות ששער המניה יעלה ל־1000 וזה אינו כולל את ההיטל ועמלת הבנק ועגמת הנפש.

אני עדיין ממשיך לדבוק בהשקעה סולידית: הדולר של ארצות-הברית.

אני נהנה לקרוא היום, יום ראשון, את ההערות של הבנקים לסיכומי של השבוע הקודם שהתחיל יפה מאוד, ונגמר יפה תוך מימושים שנקלטו יפה. את השורה היפה הזאת קילקל יום ראשון. ההיצעים הרבים גרמו

הבורסה

לירידות שערים במניות רבות; שוב מיני-מפולת שלא הובאה בחשבון. עוד לא קם הפסיכולוג, הכלכלן, הברוקר או הבנקאי, אפילו כולם בעלי ותק וניסיון, שהיו מסוגלים לומר לך בכיטחון, שאכן כך יקרה.

היום, אחרי האירוע, הם יסבירו למה זה קרה. זה, גם אני מסוגל להסביר. למה לאי מי שהפסיד במילי כבד הפסיד, או מה יועילו כל ההסברים ברעבר. לא יועילו. טאמינו לי. אני רק מצטער שגם "אחרי החגים" נפתח ברגל שמאל, למרות שכולנו קיוונו שלא כך יהיה.

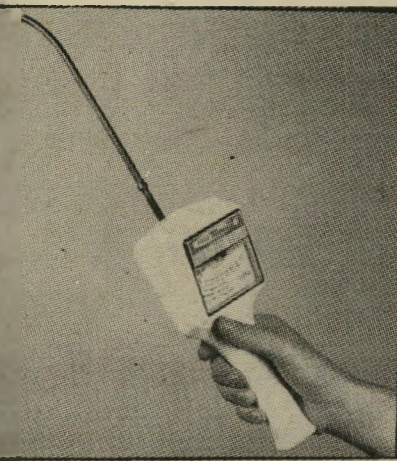
אני, למשל, סבור שתרומה גדולה למצבה של הבורסה תורם האוצר ושרהאוצר, הטוען שדבר לא השתנה: התקציב יקוצץ, השמעות על כך שישראל מתקשה בהשגת הלוואות הן זרות, והשיא מתקשה לשלם חובותיה הן חסרות כסיס עובדתי (השמעות). יש הבנה לבעייתיה של ישראל בארצות-הברית ובכלל, צריך לקצץ בצריכה הציבורית ואז הכל יבוא על מקומו. ועוד: הבורסה שוב נפלה. והפעם הירידות לא היו מה שמכונה ב'ארגון הבורסאי, טכניות". הן היו מהותיות מאוד. למרות דברי השר כיום שיש בינמלה-העופה (ראה לעיל), הפעם הדברים השפיעו.

כתבתי לפני כמה שבועות, שרק אחרי שהבורסה "תחזיק מעמד" שבועיים רצופים, כראי יהיה לחשוב על כניסה אליה. לא זה מה שקרה, וחבל.

שעון יקר מאוד

יש לי סיפור נחמד שהובא זה עתה מארה"ב. ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, שבה המציאות עולה על הרמיון. האם השמות פיאלה-פולו, פאטקיפיליס ורולקס פראיזנט, אומרים לכם משהו. אלה הם שמות של הטובים ביצרני השעונים בשווייץ. זה אומר גם היקרים ביותר, שרק בעלי מוון עונדים אותם. מתברר שזה לא בריוק. היום, יש גם בארץ כאלה שעונדים שעוני יוקרה, אלה שמחירים ההתחלתי 7950 דולאר (יותר מחמישה מיליון לירות). לא בריוק, כיוון שחלק מהעונדים שעוני יוקרה אלה, עונדים "חיקוי אמיתי" שלהם, שמחירם 400 דולאר. אבל, מתברר עוד דבר מעניין, שמי ששילם 400 דולאר, קנה שעון ששווי בדרך כלל 75 דולאר. עכשיו תשאלו למה יקנה מישהו שעון של 400 דולאר ששווי רק 75 דולאר? על כך עונה משורק מומחה של שעוני חיקוי. חיקוי אמיתי: כדי שהאנשים יחשבו שאתה עונד שעון ששווי 8000 דולאר. אבל זו לא כל התשובה.

מסביר אותו מומחה: בשעון יוקרה אמיתי כמו



צמד-רוחם לתבשילים לאנני טעם

הידית הארוכה של המכשיר מאפשרת קריאת החום ממרחק בטוח מפני פגיעה. כל המעלות הללו, שמיישקלן הכולל הוא בשניים וחצי קילוגרמים, במחיר הפתעה של 160 דולר. על פי מראהו החיצוני של המכשיר הנ"ל, אפשר תמיד לטעון שזהו פיתוח מיוחד של מדיהום ליישבני תינקות, ולהנות עקב כך מסעף מכס רחום יותר. בתיאבון.

רולקס פראיזנט העולה 7950 דולאר יש זהב 18 קרט בכ־1500 דולאר. בשעון רולקס "חיקוי אמיתי" יש ציפוי זהב ששווי 10 דולאר ושניים נראים בריוק כאילו יצאו מאותו מיפעל בשווייץ. ועוד משהו: יש חיקוי ויש חיקוי, אומר המשורק שחדר לאחרונה לשוק הישראלי. יש חיקוי שבו המנגנונים עשויים מחלקים שווייצים, אך יש גם שעונים שהמנגנונים שלהם יוצרו בהונג-קונג. את האחרונים ניתן להשיג גם בכ־75 דולאר. מי שרוצה שעון אמיתי צריך לפנות ליצרן בשווייץ ולבקש קטלוג. או, לנסוע לשם ולקנות. מי שרוצה שעון יוקרה במחירי מציאה, יתחיל לשאל איפה אפשר לקנות אותם. ואפשר.